DÉPOT LEGAL

NĂM THỨ SÁU SỐ 529 · MỖI SỐ NĂM XU · 壬申年九月十三日 · NGÀY THỨ TƯ 12 OCTOBRE 1932

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	5$00	8$50
Sáu tháng	2.80	4.50
Ba tháng	1.50	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH PHIÊN. — Ai đăng quảng cáo việc riêng, xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

聲 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

Chủ nhiệm kiêm Chủ bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản lý TRẦN ĐÌNH PHIÊN

BÁO-QUÁN Số 123, đường Đông-ba, Huế
Hộp thơ: số 61
Giây thép nói: số 62
Giây thép: TIENGDAN — Huế

Nước hầu hưng thạnh nghe theo dân.
國將興聽於民
(Tả Truyện)

DEPOT LEGAL •INDOCHINE• Nº A-733

VÀI LỜI PHÊ-BÌNH VỀ

THUYẾT "TÔN-QUÂN" CỦA ÔNG PHẠM-QUỲNH VỚI "MỘT ĐỀU THỈNH-NGUYỆN" CỦA ÔNG HÀ-ĐẰNG

HUỲNH-THÚC-KHÁNG

Hiện nhân nhịp đức Bảo-đại hồi loan thân chánh mà trong xứ này ra lắm thuyết mới: nào dời kinh-đô, nào thay Nội-các, nào lập cố vấn v. v. Những thuyết đó có đều thiết thực, có đều vu khoát, vẫn là công việc có tánh chất cải cách, song chưa gọi là có quan hệ to tát trên nền chánh thể. Duy có 2 thuyết mà ký giả sắp phê bình dưới này mới thật là quan hệ, quan hệ trên lịch sử chánh thể nước nhà gồm cả quá khứ, hiện tại và tương lai kia.

Hai thuyết ấy là:

1) *Thuyết «Tôn-quân»*, của ông Phạm-Quỳnh chủ báo *Nam-Phong* ngoài Bắc (đăng *Nam-Phong* số 175 tháng Août).

2) *Điều thỉnh-nguyện «xin đem 3 vua Hàm-Nghi, Thành-Thái và Duy-Tân về nước»* của ông Hà-Đằng, tiền thứ nghị trưởng viện Dân-biểu Trung-kỳ (đăng *Tiếng-Dân* số 526 ra ngày 1 Octobre).

Hai thuyết, xem bề ngoài thì có điểm tương đồng, đồng một cái nghĩa tôn-quân. Song xét bề trong thì rất là tương phản, tương phản cho đến nỗi động thuyết này thì thuyết kia bị lung lay, nghĩa là 2 thuyết không thể thành lập trong đồng một thời vậy. Vì chỗ tương phản ấy mà buộc cho ký giả có mấy lời phê bình gọi là thương xác cùng các nhà lưu tâm đến tiền đồ nước nhà.

Trước khi hạ lời phê bình, xin bày tỏ một đều: ký giả là một người hơn nửa đời đắm thấm trong học thuyết tôn-quân, đối với học thuyết mới «tự do dân quyền» vẫn có thấy chỗ giới hạn và chế tài của nó, chớ không phải say mê hay theo mù như ai. Song trên mấy mươi năm, sự kinh nghiệm trong hoàn cảnh và thời thế cung cho ký giả một cái chứng đích xác rằng: ở vào thời đại dân tộc cạnh tranh ngày nay, vận mạng của một quốc gia nào, quan hệ về phần đại đa số quốc dân nhiều hơn là số ít. (Quốc dân đây là gồm cả các giai cấp quí tộc, quan lại và các đoàn thể, cũng lao động, chớ không phải chỉ riêng phái bình dân.) Trình độ quốc dân mà tấn hóa, thì quân chủ như nước Anh nước Nhật cũng cứ thạnh vượng; trái lại quốc dân mà ngu hèn chia rẽ, thì dân chủ như nước Tàu cũng không ăn thua gì. Bởi sự suy nghiệm ấy, nên đối với người mang cái tên chủ tể trong nước, ký giả không có cái hy vọng gì nơi một vị tổng thống đâu dân hơn một vị quân chủ thực hành chế độ lập hiến. Ai đã đọc *Tiếng-Dân* trên mấy năm nay, tất đã hiểu rõ. Rõ đều ấy trước, ký giả xin nói vào đề:

Báo *Nam-Phong* số 175 tháng Août có bài xã thuyết: «**Nghĩa Tôn-quân với thời đại mới**». Trong bài ấy ông Quỳnh bàn giải nhiều lẽ, trưng dẫn nhiều chứng, nhưng xin lược trích vài câu cốt yếu:

Ông cắt nghĩa thuyết tôn-quân mà nói:

«Nước đã tiêu biểu ở Vua thì dân có chỗ ngưỡng vọng, và tôn-quân tức là ái quốc vậy. Vua là hình ảnh của tổ quốc thì tổ quốc không phải là một vật phưởng phất mơ màng nữa.» Ông lại nói: *«Ông vua cũng là vị quốc trưởng như chức Tổng thống hay chức Giám-quốc, nhưng có tư cách tiêu biểu cho nước hơn là chức Giám-Quốc hay là Tổng-thống, vì là ông quốc trưởng thế tập đời đời kế nghiệp, coi vận mạng nước là vận mạng mình, vận mạng cả nhà cả họ mình, đối với nước vẫn có cái tình nghĩa thiết tha thâm trầm hơn...»* Sau cùng ông có phụ thêm cái thuyết Lập hiến của ông đã phác họa, mà lâu nay dư luận trong nước đã nêu một cái danh từ đặc biệt là *«Hiến pháp Phạm Quỳnh...»*

Nhân nhịp đức Kim-thượng hồi loan thân chánh mà phát biểu cái thuyết «Tôn-quân», chỉ trông cái đầu đề ai lại không công nhận là vấn đề hợp thời. Song tiếc một đều là ông chủ báo *Nam-Phong* vì học nhiều, lại ở nhà bác cổ lâu năm, nên thuyết ông có hơi xưa và rộng quá. Xưa, là thuyết *«Tôn quân tức là ái quốc»*, đúng với lịch sử nước ta năm sáu mươi năm về trước kia. Còn rộng, là thuyết *«Quân chủ thế tập đời đời hơn tổng thống giám-quốc»*, thì rõ ràng nói chuyện lịch sử Nhật-bản. Nếu như phần đông người mình, nhứt là bạn thanh niên không nhớ lịch sử xưa, không xem lịch sử Nhật-bản mà chỉ biết đoạn lịch sử nước nhà trong khoảng Cận đại đây, thì nhận là ông Quỳnh nói chuyện ở đâu, chớ không phải nói chuyện nước nhà. Nói cho rõ là ông bỏ sót một đoạn lịch sử nước nhà khá dài, tuyệt nhiên không nói tới một đều. Khéo tình cờ lại được bài *«Một đều thỉnh nguyện»* của ông Hà-Đằng bổ vào chỗ khuyết điểm ấy:

«Một đều thỉnh nguyện» của ông Hà-Đằng đã đăng số báo trước, tức là *xin chánh phủ Bảo-hộ cho 3 vị vua (đức Hàm-Nghi, đức Thành-Thái và đức Duy-Tân) về nước, cho trọn cái ơn và thỏa lòng nguyện vọng của dân...* Ai đọc đến tất nhiên có ôm mối cảm tưởng và ngậm ngùi cho cái vết thương trên lịch sử nước nhà. Chỉ một câu: *«Bảo hộ đã tôn trọng một vị vua mới, thì cũng nên nghĩ đến các vị vua cũ...»* thì rõ chân ý đều thỉnh nguyện ấy toàn do tấm lòng thành thực cảm xúc vì cái nghĩa chân chính tôn-quân mà nói ra, chớ không phải là lời phiếm vậy.

Trên kia đã nói đều thỉnh nguyện của ông Hà-đằng có điểm tương đồng với thuyết ông Quỳnh là thế, song ở trong có chỗ tương phản là thế này:

Ông Quỳnh nói *«ái quân tức là ái quốc»* thì 3 đức vua trên, duy đức Hàm-Nghi chỉ có một năm, còn đức Thành-Thái ở ngôi 19 năm, đức Duy-Tân 9 năm, đương lúc còn ở ngôi trời, cầm quyền nước, nhân dân há không yêu mến sao? Ông Quỳnh coi *«Quốc-trưởng thế-lập đời đời kế nghiệp* là hơn chức Tổng-thống Giám quốc», thì 3 đức vua trên, không phải là quốc trưởng thế-tập sao? Vậy có đều thỉnh cầu của ông Hà-Đằng mà cái thuyết ông Quỳnh bày cái chỗ không viên mãn. Đó là một đều rõ ràng, dầu ai cũng phải công nhận.

Trên là tựu trong thuyết của ông Quỳnh và đều thỉnh nguyện của ông Đằng mà so sánh chỗ dị đồng mà thôi; còn đứng về phần quốc dân mà nói thì ký giả không cần dẫn chuyện cộng hòa dân chủ hay là quân chủ lập hiến đâu xa, chỉ xin nhắc vài câu của hiền triết phương Đông ta tỏ ý nhân dân đối với vua, mà nước ta trên ngàn năm nay ai cũng thường nghe thường đọc là:

«Ai vũ yên ta là vua, ai ngược đãi ta là cừu» (Kinh thơ); cùng: «Người tàn tặc là kẻ độc phu, được lòng dân thì làm thiên-tử». (Mạnh-tử).
(撫我則后，虐我則讎；殘賊謂之一夫，得乎丘民則為天子)

Không những đối với quân chủ mà thôi, đối với Tổng-thống hay Giám quốc, nghĩa là cả thảy người đương cái chức làm chủ tể trong một nước, những thuyết chân chính của hiền triết trên chính là bài thuốc chữa bịnh mà cũng là hòn đá mài ngọc vậy.

Ai là người có trách nhiệm, há không nên ghi chép những lời danh ngôn ấy sao?

SẼ CÓ PHONG TRIỀU «Á HÓA» CHĂNG?

Lâu nay thường nghe tiếng «Âu hóa» nghĩa là hóa theo người Âu, tức như Nhật bản, Trung hoa, Xiêm-la, và xứ ta đây cũng có phong triều ấy, cái gì cũng cho người Âu là thần thánh, cho đến dầu tóc rẽ xiên xiên, ống quần trặt lại ra bề ngoài, có ý nghĩa gì đâu mà cũng nhiều người bắt chước. Vậy mà gần đây ở bên Mỹ lại có cái phong triều Á hóa mới là lạ.

Á hóa thế nào? Ở bên Mỹ, Hoa-kiều ở đông, những đồ phục thực khí dụng thường dùng đồ Tàu. Phần đông sĩ nữ nước Mỹ lấy làm thích ra sức bắt chước, đại loại như bàn ghế bằng gỗ sơn đỏ, áo bào đàn bà Tàu thường mặc, nhứt là món Trung thể 中菜 (đồ ăn nấu theo lối Tàu) thì người Mỹ lại càng ưa lắm: mỗi tuần lễ sao cũng cùng bà con tới các tiệm khách trú ăn một bữa v.v...

Người Mỹ hóa theo người Tàu tức là cái điềm Âu nhân Á hóa . . . .

=S=

THUẾ BƯU CHÁNH TĂNG LÊN NỮA

Kể từ 1er Octobre 1932 thuế bưu chánh sẽ tăng thêm nữa:

Gởi đi ngoại quốc

— Thư từ gởi đi ngoại quốc nặng 20 gam trở xuống: 0$15. Nặng từ 20 gam trở lên, cứ thêm 9 xu mỗi 20 gam.

— Cartes postales thường: 9 xu. Nếu thêm trả lời (Réponse payée) thì 18 xu.

— Cartes postales illustrées viết dưới 5 tiếng phải gián 3 xu tem. Trên 5 tiếng: 9 xu.

— Danh thiếp dưới 5 tiếng 3 xu tem. Trên 5 tiếng: 15 xu.

— Giấy của các thương gia (papier d'affiches) dưới 50 gam hoặc trên 50 gam, thì cứ mỗi 50 gam phải 3 xu. Nhưng ít nhất phải gián 15 xu tem trở lên.

— Báo, sách: từ 50 gam hay trên 50 gam gián tem 3 xu. Nhưng ít nhất phải từ 6 xu trở lên.

— Thuế gởi bảo đảm (recommandation; 15 xu.

Trong nước

— Gọi điện thoại, ai tới sở Bưu-điện gọi quanh thành phố đó thì cứ 3 phút trả 15 xu. Đó là giá tính trong lúc sở Bưu-điện làm việc. Ngoài giờ làm việc, thì cứ ban ngày trong 3 phút: 0$30, ban đêm trong ba phút 0$45. Tiền giấy gởi đi gọi người mình muốn nói chuyện, trong thành phố: 15 xu, ra các tỉnh 2 giác.

— Giấy để in nhật trình không được dùng in sách và cách việc khác, hoặc để gói đồ, hoặc đem nhuộm làm giấy màu thì sẽ phải phạt nặng và bồi thường nữa.

Muốn khỏi lầm, thì trước khi dùng giấy phải xem nếu tờ giấy ấy có sọc bằng thẳng cách nhau độ 5, 7 phân thì chớ mua dùng ngoài việc in báo.

CHUYỆN ĐỜI

Báo giới với quan trường

Lúc này trong làng báo quốc văn trong Nam có xảy ra một sự không tốt là sự ông Đào trinh Nhứt chủ bút báo *Đuốc Nhà Nam* bị tố cáo về tội ăn hối lộ. Vụ này hiện nhà chuyên trách còn đương dò xét, chưa biết kết quả ra sao; nhưng dầu kết quả thế nào, nó cũng là một đều không tốt, không tốt đối với làng báo quốc văn và nhất là không tốt cho ông Nhứt.

Ông Nhứt làm cái bậy quá!

Báo giới! cái nghề cao trọng biết bao nhiêu! cái nguyên động lực to tát biết bao nhiêu! Thế mà có người . . . . cũng có thể tìm cách mà lợi dụng cho được! Báo giới tức là cái quyền ngôn luận bằng ngòi bút; đã là ngôn luận thì nó chẳng khác chi cái lưỡi của Esope, hay là cái mày đay: có đều lợi thì không khỏi có đều hại, có bề mặt thì không khỏi có một cái bề trái. Nhưng báo giới đã có đạo luật ngày 29 juillet 1881 vạch rõ quyền hạn, và người làm báo giới, cũng chẳng khác chi các ông Dân biểu Trung kỳ và tất cả các dân khác, nào có phải được đứng ra ngoài vòng pháp luật đâu. Huống báo giới quốc văn lại còn ty Kềm duyệt nữa. Vì vậy mà ngoài việc nghĩa vụ ra làm báo còn phải thận trọng lắm. Đó là nói cho cạn lẽ mà chơi, chớ cái công hiệu của báo giới, cái ảnh hưởng của báo giới, cái dư luận bởi báo giới gây nên, nói tắt lại là cái địa vị quan trọng cái công nghiệp vĩ đại của báo giới trên lịch sử một nước, trong cuộc văn minh khai hóa từ Âu sang Mỹ, từ tây chí đông, từ ngày báo giới xuất hiện đến nay, không còn ai chối cải được.

Câu chuyện ông Nhứt đòi ăn một trăm đồng bạc để gác trái ngoài bút lại, không nói đến vụ án mạng kia, vẫn là việc ám muội bất chánh. Nhân câu chuyện này chắc không khỏi người ta đem báo giới mà so sánh với quan trường và nói rằng báo giới cũng không tránh cái tệ tham nhũng. Theo ý Lạc nhân thì cái chuyện xấu trong làng báo kia biết đâu nó không phải một cái nhịp để phát biểu ra cái tốt. Cái tốt này chính là cái công tâm của phần đông bạn cầm bút, hễ có xảy ra một việc bậy thì dầu người ấy là bạn đồng nghiệp của mình cũng không hề che đậy. Thì ông Nhứt mới vì ăn hối lộ mà bị bắt bữa thứ bảy 24 Septembre, qua ngày thứ hai, 26 là thấy các báo nhao nhao vấn tội. Chớ còn bên quan trường, có khi nào một ông quan chỉ trích một bạn đồng liêu đâu? Có chăng cũng rất ít.

Báo giới còn khác với quan trường một đều này nữa là báo giới thì thờ dư luận mà không nên cậy thế cậy thần; cái sự nghiệp của người viết báo là ở tại lòng tín phục của quốc dân, chớ không phải ở chỗ vinh ba phú quí.

Tuy vẫn có người dùng cây bút để làm cái thang mà lên các tầng trên trong cái lầu giai cấp, họ thành công lắm chớ, nhưng đến khi họ bỏ ngoài bút ra thì cái mặt nạ của họ cũng rớt ra. Cái lớp tuồng đó trong một nước bán khai chắc không sao tránh được.

Còn nói chi cái hạng giả đạo đức mà đánh lừa người, nó cũng không phải ít. Nhưng khi nào cũng vậy, cái nghề không bậy mà chỉ người thường làm bậy thôi. Có đều ở xứ mình những vụ án hối lộ bên báo giới chẳng qua cũng năm thì mười thuở mới nghe một cái, là một đều thiết yếu làm cho báo giới khác với quan trường.

Lạc nhân

KHO CHUYỆN...

Hôm 29 9 một người kéo xe trạc độ 30 tuổi bị một chú đội xếp đánh ở cửa chợ Đồng-xuân (Hanoi), về ngang phố hàng Mã thì máu miệng, máu tai tùa bất ngã lăn ra chết. Ông đội xếp nào đồng cũng «nhơn đức» thiệt!

Tên Quắc là tay tù phạm rất hung tợn đã vượt ngục Đồng hới (Quảng-bình). Chính nó đã thoát lao nhiều lần rồi.

Nguyễn-văn Tam 19 tuổi ở phố Ga mới Hải-dương, (Bắc-kỳ) tự cầm dao đâm ngang vào cuống họng tự tử. Nguyên nhân vì thân phụ cậu ta ép buộc phải bỏ người vợ rất yêu của cậu mà tuổi mới được 45, nghĩa là gần gấp hai lần rưởi tuổi của cậu, mà bấy lâu ai cũng nói này nói kia.

Vợ Ba Lương ở Thanh-hóa đang khi không nổi đau bụng, đem đến nhà thương cứu, nhưng cứu không lại. Khiêng xác xuống nhà xác để, thì sáng bữa sau lại thấy chị ta ngồi dậy nói chuyện như thường. Chết cách một đêm mà còn sống lại, cái đó không ai ngờ! Nay chị ấy đã ra nhà thương về nhà.

Thị Thượng, quán làng Thượng-cát, phủ Hoài đức tỉnh Hà đông (Bắc kỳ) đã 50 tuổi mà còn trai gái với một người trong làng, sau khi chồng chết một năm, đến đổi phải chửa hoang. Sáng hôm 25 9-32 đứa con không cha kia vừa lọt lòng, thì thị ấy đem ra vườn chôn sống. Thị ấy đã bị bắt tra.

3 người thủ phạm vụ ám sát viên hương chức Trần ở làng Long điền, cách Chợ lớn (Nam kỳ) 15 cây số đã kết án tử hình. Ba người này là Nguyễn văn Cần, Trịnh văn Ô và Phan văn Thiên. Khi đem ra giữa tòa hỏi vì có gì mà giết viên hương chức kia, thì ba người khai rằng vì người ấy hay bắt bớ anh em cách mạng.

Sở cảnh sát Mỹ tho (Nam kỳ) mới bắt ở miệt Gò công 7 tên cướp có đủ súng ống thuốc đạn hẳn hoi.

Tại làng Ô mễ, huyện Vũ Tiên, tỉnh Thái bình (Bắc kỳ) đã 20 năm nay không cúng nhằm mà cũng không mua đồ mã như mũ giấy, giày giấy v. v.. Thật là một cái gương đáng soi cho những làng khác. Năm nay quan Tổng đốc Thái bình lại có tờ thông sức cấm dân dùng đồ giấy nữa.

Ở Huế hiện nay có một tên «xỏ lá», tên nó là H. L. ở đâu lối trong thành. Tên lý trưởng ở Điện bàn (Quảng Nam), và một tên lon ton của một hội Ái hữu Huế đã xoang nó gạt mất đến mấy đồng bạc rồi.

Ở Nga hiện nay có một ông già thọ được 11[illegible] tuổi, thân thể vẫn tráng kiện như lúc còn trai. Tên ông là Ivan Larzw.

CÙNG ĐỘC-GIẢ TIẾNG-DÂN Ở NGOẠI-QUỐC

Đầu tháng Octobre 1932 này, có nghị-định Chính-phủ tăng thuế Bưu-chánh thư từ báo chí gởi đi ngoại quốc đều có tăng giá lên cả. Vậy báo gởi ra ngoại-quốc, bản báo không thể giữ theo giá cũ được; kể từ ngày 1er Octobre 1932 về sau, xin định giá báo lại như sau này:

Một năm... 8$50 (trước 6$00)
Sáu tháng... 4.50 (trước 3.50)
Ba tháng... 2.50 (trước 2.00)

Còn ở Đông pháp thì y như giá cũ.

Vậy xin các độc-giả ở ngoại quốc chú ý cho. Tiếng-Dân

CÙNG QUÍ ĐỘC-GIẢ

Ngài nào còn thiếu tiền báo xin nhớ kỳ hạn mà gởi về cho để được tiện việc sổ sách. Cám ơn. TIẾNG-DÂN

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

MỘT GIỜ HẦU CHUYỆN

ĐỨC VUA BẢO-ĐẠI

Ngày 1er Octobre 1932, tiếp thư viện Cơ Mật tin cho tôi biết đến 10 giờ rưỡi ngày thứ hai 3 Octobre (mùng 4 tháng 9 annam) Đức Hoàng-Thượng sẽ tiếp riêng tôi tại Điện Quang-Minh. Đúng ngày giờ ấy, tôi vào đến Tả vu điện Cần Chánh, có quan Đô-Thống trong Nội dẫn kiến. Khi vào đến Điện Quang Minh tôi vái chào Hoàng-Thượng xong. Hoàng-Thượng mời ngồi và từ trả rồi bắt đầu nói rằng :

— Tôi muốn tiếp riêng ông để bàn chuyện thời chính, vậy ông có ý kiến gì thì cứ nói thực. Ngày 10.9.1932, tôi mới thân chinh có tuyên bố bản Ân-Dụ nói về các việc cải cách, trong có nói đến Viện Nhân-Dân Đại-biểu, ông là Viện-trưởng sẽ được dự Hội-đồng Thượng-Thư, cũng như một chức Thượng Thư Dân-biểu, vậy ý ông và ý quốc dân thế nào ?

Tôi tâu. — Về nhịp hồi loan, quốc dân đều có nảy lòng hy vọng, họ hy vọng về cái tân học thức của Hoàng-Thượng sẽ thực hiện ra một cái tân chính thể cho nước nhà sau này. Từ ngày Hoàng-Thượng về nước, quốc dân trông thấy những cách cử chỉ giao tiếp của Ngài đều theo lối giản tiện dung dân, thì phần nhiều dư luận đều có tỏ ý lạc quan. Những lời tuyên bố trong Ân-Dụ, nhân dân con đợi xem sự thực hành. Nhất là vấn đề lập hiến ngày nay thì quốc dân ai cũng nóng lòng mong mỏi. Nói đến vấn đề Nhân-Dân Đại-Biểu Viện, trước hết tôi xin thay mặt nhân dân cảm ơn Hoàng Thượng đã công nhận cho mà không định bãi theo với tờ Hiệp ước năm 1925. Còn như cho viên Nghị trưởng được dự Hội đồng Thương Thư và coi như một chức Thượng Thư Dân Biểu, điều ấy cũng là đặc ân của Hoàng Thượng, muốn cho Dân Viện được thêm danh dự và được tham chính một cách mật thiết hơn trước, chúng tôi cũng xin tỏ lòng cảm tạ; nhưng chúng tôi thiết tưởng : đó chẳng qua là một việc cải cách tạm thời, trước khi Hoàng-Thượng chưa kịp khảo sát đến việc cải cách vĩnh viễn. Vậy chúng tôi nếu được anh em tỏ lòng tín cậy, thời chỉ xin lấy tư cách Nghị-trưởng hiện thời, đi tham dự các kỳ Hội-đồng, để trực tiếp tỏ bày nguyện vọng của nhân dân cho Chính phủ xét đoán mà thôi, còn cái tên Dân-Biểu Thượng Thư, thời chúng tôi không dám lãnh nhận, vì nó không hợp với cơ quan Nghị-Pháp. Theo ý nguyện nhân-dân, Viện chúng tôi sẽ xin phép Hoàng-Thượng kính dâng mấy bài thỉnh cầu, như các vấn-đề Lập-hiến, tổ chức lại Nhân Dân-Đại Biểu-Viện, chỉnh đốn quan-lại, cải lương giáo dục, cải định hương chính, v.v...,

— Các ông cứ thảo, xong rồi đưa lên tôi xem

— Xin Hoàng-Thượng cho tôi được biết ý-kiến về vấn-đề Lập-hiến.

— Tôi chưa định được, vì chưa xét rõ thời-cục và dân trí thế nào.

— Ngài lại hỏi

Ở trong Viện có bao nhiêu Nghị viên ? Những hạng người nào ? Có nhiều người giỏi không ? Cách tổ-chức và cách làm việc thế nào ? Có phải nhà công hội ở gần Gare Huế không ?

Ông có làm việc luôn ở đó không ?

Tôi đem lịch-sử và hiện trạng tâu hết cho Hoàng-Thượng nghe, và có tâu thêm rằng :

— Ngoài cái Viện hiện tại này, trong nước còn có nhiều người trí thức, cũng muốn ứng cử vào Viện, để giúp việc cho nước cho dân, nhưng họ thấy cái chế-độ đại-nghị còn đang hẹp hòi, nên họ sinh lòng chán nản mà tỏ ý lãnh đạm. Chúng tôi ước ao Hoàng Thượng sẽ thể theo dân nguyện, thương đồng với Chính phủ Bảo-hộ mở rộng quyền bầu-cử và quyền tham-chính cho Dân-Viện, để đến kỳ tổng-tuyển-cử sang năm đây, bọn tân, cựu học thức sẽ đều vui lòng mà tranh ra ứng cử thời trong Viện sẽ có một số đông người đủ tư cách lo giúp việc dân việc nước cho được công hiệu hơn.

Hoàng Thượng nghe tôi tâu đoạn này, có vẻ nghĩ ngợi, rồi hỏi :

— Việc giáo dục ở thôn quê thế nào ?

— Việc giáo dục ở thôn quê đương còn khuyết điểm nhiều lắm. Kể ra một trăm đứa trẻ mới có chừng 10 đứa được học mà thôi. Nay Bảo-hộ đã giao việc Tiểu-học lại cho Nam-triều, Hoàng-Thượng lại có tuyên bố sẽ đặt bộ quốc dân giáo-dục, vậy xin Hoàng-Thượng lưu ý đến việc đào luyện các giáo sư và sửa đổi chương-trình Tiểu-học cho được đúng với ý nghĩa quốc-dân giáo-dục, và xin khích khuyến thế nào cho mỗi làng lớn, hoặc hai ba làng nhỏ, đều có một cái công trường, lại rộng phép cho lập tư trường như xưa, thời mới mong giáo dục phổ cập được.

Tôi tâu đến tình trạng dân nghèo, dân đói, thì ngài có dáng cảm động và rất chú ý. Ngài hỏi :

— Hiện nay các thầy dạy các trường làng là hạng nào ?

— Phần nhiều là hạng mới đậu Tiểu-học văn bằng ; hạng này tuổi trẻ, học ít, mà phần nhiều lại không có môn học sư phạm ; trước kia Bộ học Nam-triều có đặt trường sư-phạm mấy nơi, để đào luyện một hạng hương sư, tổng-sư, kén những hạng cựu khoa-mục như Cử-nhơn, Tú-tài, Khóa-sinh, Học-sinh cấp lương vào học trường ấy sáu tháng hay một năm, khi tốt nghiệp rồi, bổ làm giáo sư các trường làng, trường tổng, toàn dạy bằng quốc văn cả ; khi ấy học trò đều vui lòng theo học, và học mau tấn, vì phụ huynh học trò ở hương thôn đều thích hạng giáo-sư cựu tư cách đúng đắn ấy ; khi ấy thi bằng Tuyển sinh, nay đổi là bằng Sơ-học yếu-lược vậy.

— Nghe nói có nhiều làng phải chịu tiền học phí mà con em không được đi học phải không ?

— Sự ấy có thực, vì có trường cách xa nhau đến 3, 4 kilomètres, không tiện cho con em đến trường, còn học phí thì cứ theo số đinh, điền mà bổ chung cả.

. . . .

Nay Chính-phủ đã định bổ khoản ấy rồi, vậy từ nay những làng nào có trường, thì làng ấy phải chịu, học phí mà thôi. Tôi có xin lập trường Trung-học Tú-tài ở Huế, để tiện cho học-sinh Trung-kỳ khỏi phải ra Hanoi và vào Saigon, khó khăn và tốn phí lắm. Sự ấy Viện Dân-biểu đã thỉnh cầu từ 4 năm nay, nhưng xem ngân sách đương thiếu, nên khó mong thực hành được. Vậy xin Hoàng Thượng trợ cấp lập ra một trường Trung học để đào tạo nhân tài, thực là một việc rất cần thiết.

— Để tôi sẽ thương với quan Khâm-sứ.

Hoàng Thượng có ý phàn nàn về những du-học-sinh ta ít người học làm thầy giáo, để về nước mà dạy ở các trường Trung học. Những người đậu về công nghệ chuyên môn, thời hiện nay khó kiếm việc làm lắm, vì gặp hồi kinh-tế khủng hoảng.

Tôi tâu. — Điều ấy thực có, vài năm nay đã có một số du-học sinh thành tài về nước, mà phần nhiều chưa tìm được công việc làm, tựu trung cũng có người đậu bằng cử-nhân, tiến-sĩ về triết-học và văn-chương, có thể dạy ở các trường Trung-học và Cao-đẳng Tiểu-học được, mà sao cũng không được dùng ; còn những người đậu về công nghệ chuyên môn, thì thực là khó tìm công việc trong lúc công việc đình đốn này. Tôi thấy ở Huế có đặt Cổ-học-viện, mà chưa thấy làm được việc gì có ích. Vậy xin Hoàng-Thượng đổi làm một viện Việt Nam Hàn-Lâm, vừa chọn người cựu học uyên bác để trước thuật và phiên dịch những sách nho có chân giá-trị, lại vừa kén những hạng tân học tốt nghiệp ở Tây về, mà chưa tìm được việc làm, đều dùng vào Viện ấy, để phiên dịch những sách Thái-tây có thể đem dạy ở các trường học, hoặc truyền bá tư tưởng được, thì thực là một sự giúp ích về việc khai khóa, lại vừa giúp cho các hạng người trên ấy có việc làm nữa.

Ngài nói sẽ bàn với quan Khâm sứ việc ấy. Ngài lại nói cần phải sửa đổi hội du học bảo trợ lại, để có thể trợ cấp thêm cho du-học-sinh, sự ăn công học hành ở bên Tây phí tổn nhiều, mà hội trợ cấp chỉ được số ít, nên có nhiều học sinh túng quẫn lắm.

Tôi tâu. — Hiện nay hội du-học bảo trợ cũng đã cạn tiền, vậy xin Hoàng-Thượng nên trù cách thêm vốn cho được dư dụ.

Ngài lại tỏ ý đến hết tháng một tây, sẽ đi tuần sát các tỉnh phía Bắc, trước hết đến tỉnh Thanh-hóa cung yết Tôn-Lăng, thứ đến các tỉnh khác ; sau về sẽ đi tuần sát các tỉnh phía Nam. Ngài cho việc đi tuần sát là cần lắm, ngài muốn xét rõ việc hành chính các tỉnh và để nhân-dân có nguyện vọng điều gì được trực tiếp mà thỉnh-cầu

Tôi tâu. — Điều ấy hay lắm, chắc nhân-dân cũng lấy làm hoan nghênh. Nhưng xin Hoàng-Thượng đi tuần một cách giản tiện, để dân-gian được đỡ sự phiền phí nghinh tiếp.

— Mới tân dân cũng phải giữ truyền-thống, nhưng cũng theo cách giản tiện mà thôi

Sau hết tôi tâu. — Việc nước đương còn nhiều điều cần phải thương định chỉnh đốn và kiến thiết, nhưng quan hệ trước nhất là vấn đề dụng nhân, vậy xin Hoàng Thượng lưu ý trước nhất về việc kén chọn nhân tài, để giúp đỡ Hoàng-Thượng được nên công việc.

Hoàng Thượng nghe câu ấy có bộ cảm động rồi đứng dậy.

Tôi vái chào xin lui.

Tôi về cảm nghĩ, trong bụng chứa chan mối cảm-tình.

Nghị-trưởng: Nguyễn-Trác

L. T. S. — Những câu trả lời của ông Nghị-trưởng nhiều điều thiết thực, duy về chỗ dân-biểu dự vào Hội đồng Thượng-thơ có chỗ mâu thuẫn, sẽ có bài bàn đến.

Cuộc tuyển cử đại biểu đi dự Thượng-hội-đồng Thuộc-địa ở Pháp

Ngày 2 Octobre ở khắp Trung, Nam, Bắc-kỳ và Cao-man đã có mở cuộc tuyển cử đại biểu tại Thượng-hội-đồng Thuộc-địa bên Paris.

Ở Trung-kỳ ông Rigaux và ông De Monpezat tranh cử. Kết quả : *ông Rigaux trúng cử.*

Ở Bắc-kỳ có các ông Borel, Wilkin Forest, Leroy ra ứng cử. Chưa ai được số phiếu thái bán ; *phải bầu lại.*

Ở Nam-kỳ hai ông Bùi-quang-Chiêu và Lê-quan-Trinh ra tranh cử. Kết quả : *ông Bùi quang Chiêu trúng cử.*

Ở Cao-mang thì tranh cử với ông Maurel, *ông Marinetti trúng cử.*

Thi vào trường Cao-đẳng Sư-phạm

(École supérieure de pedagogie)

Trong ngày 17 và 18 tại Hanoi, Saigon và Huế sẽ mở cuộc thi lấy học sinh vào trường Cao đẳng Sư phạm Hanoi, ban văn chương và ban cách trí.

Cuộc thi này chỉ có mấy bài thi viết sau này :

1· Một bài luận Pháp văn chung cho hai ban văn chương và cách trí ; đề luận sẽ là một đề luận về triết học hoặc luân lý, dựng vào sự giáo dục.

2· Một bài thi riêng cho mỗi ban ; ban văn chương thi một bài văn chương, ban cách trí thi một bài toán pháp.

Các thí sinh ứng thi về ban văn chương phải có văn bằng tú tài tây, ban triết học hoặc tú tài ban xử. Còn thí sinh ứng thi về ban cách trí phải có văn bằng tú tài, ban toán pháp, hoặc tú tài ban xử.

Thi vào trường Cao-đẳng Canh-nông và Sum-lâm học

(École supérieur d'Agriculture et de Sylviculture)

Trong ngày 20 và 21 Octobre tại Hanoi, Saigon, Huế và Phnompenh sẽ có cuộc thi lấy học sinh vào trường Cao đẳng Canh nông và Sum lâm. Thí sinh phải có văn bằng Cao đẳng tiểu học Pháp Việt

Chỉ có những thí sinh xin dự kỳ thi lấy học sinh vào trường Cao đẳng (Concours général) và trong đơn xin thì đã đề rằng xin học tại trường Canh nông và Sum lâm, thì mới được dự kỳ thi này :

Cuộc thi chỉ gồm có những bài thi viết sau này :

1· Luận Pháp văn : từ 8 giờ đến 11 giờ ngày 20 octobre

2· Toán pháp : từ 3 đến 5 giờ chiều ngày 20 octobre ;

3· Vật lý học, hóa học, tự nhiên học, mỗi thứ một đề (question de cours) : từ 7 giờ rưỡi đến 10 giờ rưỡi ngày 21 octobre.

Rồi cũng mỏng !

Nếu da bụng dày mà dùng thuốc Bách-ứng của Hải-ngọc-đường thì mỏng ra, chớ không dày.

HÁN-VIỆT TỪ-ĐIỂN

Chúng tôi xin có lời bố-cáo cùng bà con biết rằng Hán-Việt Từ-Điển *bán theo giá đặc-biệt đến đầu tháng Décembre 1932 thì hết hạn. Từ Décembre trở đi sẽ bán theo giá 7$00 một bộ. Muốn hưởng giá 5$50 thì phải mua ngay từ bây giờ.*

Chúng tôi lại xin thưa các ngài có đặt cọc 1$00 biết rằng, nếu từ nay đến tháng Décembre các ngài gởi trả đủ tiền thì chúng tôi sẽ tính giá sách là 5$50. Từ tháng Décembre trở đi chúng tôi phải tính nhất-luật là 7$00. Dù các ngài có đặt cọc, nhưng quá hạn chúng tôi không thể chiếu giá đặc-biệt được.

Quan-hải — Huế

DƯ LUẬN CÁC BÁO ĐỐI VỚI SÁCH NHẬT-NAM

Báo Khoa-học số 21 ra ngày 1er 8-32

Ông chủ hiệu Nhật-Nam.... mới xuất-bản cuốn sách 40 NGHỀ ÍT VỐN, giá 2p,00 tiền cước phí 0p,30 (Contre remboursement là 2p,45.)

Đang lúc kinh-tế khủng-hoảng, người làm nghề cần phải ít vốn, người mua hàng cần phải rẻ tiền.

Hiệu Nhật-Nam thật đã làm một việc hợp-thời và giúp ích cho việc chấn hưng Công-nghệ xứ ta.

Khoa-học vui lòng giới-thiệu quyển sách có ích ấy cùng các bạn đọc và mong rằng Công-Nghệ Tùng-Thư, mau mau xuất-bản quyển sau Khoa-Học Tạp-Chí.

Báo Nông Công-Thương số 993 ra ngày 31-7-32.

GIỚI - THIỆU SÁCH 40 NGHỀ ÍT VỐN

Hôm mới rồi Nhật Nam Thư-Quán có gửi tặng tòa báo Nông - Công - Thương chúng tôi một quyển sách giấy 500 trang, nhan đề là «*40 Nghề-Ít-Vốn*» trong có nhiều đồ-họa và cả toán-pháp. Thấy sách có công-phu, có giá trị, đọc đi, đọc lại, lời gọn mà nghĩa rõ *hiệu đã thí-nghiệm một vài bài thực thấy có kết quả tốt*, khác hẳn với những sách chấp nhặt quàng xiên, không kinh-nghiệm, trái sự thực.

Người có lưng vốn, ít từ một vài chục, nhiều đến năm bảy nghìn, ít vốn ít lãi, nhiều vốn nhiều lãi, muốn cứu-vãn cái nạn kinh tế khủng-hoảng ngày nay cho khỏi nhập tịch làng thất-nghiệp không mang cái tiếng là người vô-nghệ, tưởng quyển sách này chẳng khác như chiếc thuyền «Bát-nhã» cây kim chỉ-nam vậy.

Nên chúng tôi rất hoan nghênh quyển «*40 nghề ít vốn*» này ra đời.

Giá bán mỗi quyển 2p.00 tại hiệu NHẬT-NAM THƯ-QUÁN số nhà 26 phố Hàng-Bông, Hanoi (ở xa mua thêm cước 0p.30)

N.C.T.

AI DÙNG KHÔNG KHỎI ?

THUỐC LỴ « NĂM-SAO »

XIN HOÀN TIỀN LẠI !

Thuốc này của YECSIOONINE chủ nhà thuốc NGŨ - TINH DƯỢC - PHÒNG chế, chuyên trị : bệnh kiết-lỵ, đại-tiện đi vặt, chất như óc cá, gan lợn, ra toàn huyết, hoặc đi ra trắng, đỏ, đen, hôi thối khó chịu, chỉ dùng thuốc «LỴ NĂM SAO», nhẹ một hai ve, nặng lắm chỉ dùng đến 6 ve là khỏi hẳn, mỗi ve 0$30. Nếu đã lâu hoặc dùng lầm chất thuốc có thuốc phiện thì sẽ biến chứng cấm - khẩu-lỵ, ngũ-sắc-lỵ, thì rất khó trị. (người nghèo không tiền dùng thuốc, bản hiệu biếu không làm phước) Bệnh này thường mắc vào khoảng cuối hạ sang thu, xin hỏi tại Tổng - Đại - Thụ nhà thuốc « NĂM-SAO » tức là

SINH-HUY

44, Maréchal Foch, 44

VINH

Khắp các tỉnh cần nhiều đại-lý

THUỐC TRỪ-TUYỆT BẠCH-THỐN-TRÙNG

sán XƠ MÍT

(TENIA)

rất thần hiệu đã có lắm thơ cảm tạ. Ai dùng không hay cứ viết thư nói, chúng tôi xin trả tiền lại. Ai đau lâu phải dùng 2 hộp. Mỗi hộp 0p.50. Chúng tôi lại có bán thuốc trị đủ các chứng đau răng giá trị đều đáng lãnh cả mỗi gói 0p.15 — Thuốc chúng tôi tinh chất êm hòa dễ dùng có sổ sách đăng rõ ràng — thư từ mandat đề gởi cho :

M. Nguyễn-trung-Thâm

Quảng-xá — Đồng-hới

TRƯỜNG GIA-LONG

Có chân trong hội đồng Tư-Vấn Học-Chính, do M. Gilbert Baillet sáng lập và quản đốc đã ba năm nay, là một trường to nhất ở Hanoi.

Có đủ các lớp từ đồng-ấu đến lớp tú-tài. Học tại trường hay học theo cách gửi thư. — Có nhà cho lưu-học-sinh ở.

KẾT-QUẢ SỰ HỌC :

Từ năm 1930 đến năm 1932 : đã được 211 học sinh đỗ bằng sơ-học-pháp-việt.

Từ năm 1930 đến năm 1931 : có 15 học-sinh đỗ kỳ thi vào học trường Cao-Đẳng và Công-Chính Mỹ-Thuật, chiếm nửa số thí sinh trúng tuyển ; 30 học sinh đỗ kỳ thi vào trường Trung học Bảo-Hộ ; 20 học sinh vào trường Nam Sư-Phạm và 19 học sinh vào trường Nữ Sư-Phạm.

Từ năm 1931 đến năm 1932 : 5 học sinh đỗ bằng Cao-Đẳng-Tiểu-học Pháp-Việt và 45 học sinh đỗ bằng Sơ-Học-Yếu-Lược.

Xem như thế thì cái giá trị về khoa sư-phạm của trường GIA-LONG không đâu bằng ; về sự kinh nghiệm và cách tổ chức lại vào bậc nhất.

Ngày khai trường

Các lớp sơ học : 1er Septembre 1932

Các lớp thành chung và tú-tài 15 Sept. 1932.

Muốn hỏi thể lệ xin viết thư hỏi trường GIA-LONG sẽ gửi quyển điều lệ có tranh ảnh.

Phú-xuân Học-hiệu

94 — *Đường Gia-hội* — 94 HUẾ

NGÀY TỰU TRƯỜNG :

15 Septembre 1932

Có đủ các lớp sơ-học từ lớp năm đến lớp nhất, và Cours de Perfectionnement để cho những trò đậu bằng sơ-học rồi.

Trong năm 1932 :

C. E. Elémentaires đi 7, đậu 7

C. E. Primaires : đi 40, đậu 20

Một trường mới mở ở Đô-Thành Huế

tại số nhà 106 Quai de Forçant.

(Bờ sông Phú - Cam)

THIÊN-NAM HỌC-HIỆU

RA ĐỜI!!!!

Trường tư-thục có phép nhà nước. Dạy đủ các lớp từ Enfantin *lên đến* Supérieur *và* Perfectionnement

Lại có chỗ ký - túc (Pensionnat) nhận các lưu học sinh. Các Thầy dạy toàn các tay đã từng trải trong giáo - giới, có đủ các văn - bằng : *Cao - đẳng, Tú - tài, Sư phạm*

MƯỜI ĐIỀU CÓ ÍCH CHO SỰ DÙNG

SAVON VIET - NAM

1· Giúp đồng bào tranh nghề với ngoại bang.

2· Giúp thợ Annam có công việc làm.

3· Giúp người trồng dừa, đậu phụng, bán đồ trong nước được khá giá hơn.

4· Giặt đồ bằng savon «Việt-Nam» ít hao, tinh chắc lại rẻ bằng nửa savon Khách và Mạc-Xây.

5· Giặt bằng savon «Việt-Nam» thì không vàng đồ, không hư đồ, thứ nhứt là tơ lụa.

6· Tắm gội không ngứa xót mình, không sanh ra ghẻ như savon khác.

7· Dùng savon «Việt-Nam» rửa xe hơi, thì không tróc sơn, mà mau sạch dầu, mà lại khỏi rửa lại bằng dầu hôi như mấy thứ savon khác, vì rửa bằng savon «Việt-Nam» tự nhiên xe sạch và bóng, vì savon «Việt-Nam» dùng ròng đồ tốt làm ra.

8· Người tu hành không lo là đồ uế trược, vì savon «Việt-Nam» dùng ròng đồ tốt là đồ chay.

9· Vì savon «Việt-Nam» phần nhiều người Annam mua đi bán lại, nên dùng savon «Việt-Nam» là giúp ích cho những người bán sỉ và bán lẻ ; Annam được hưởng lợi và tranh thương với người.

10· Vì nhiều người thất nghiệp lãnh savon đi bán khắp nơi, nếu dùng savon «Việt-Nam» cũng chính là giúp ích cho anh em thất nghiệp.

Cây có tốt thì quả mới tươi

Đàn bà cũng vậy, có thai thì nào cũng phải dùng thuốc

Thiên-kim-an-thai

HIỆU

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG

không những đẻ con béo tốt mà lại khỏi chứng mẹ ghẻ con sài. . .

mỗi hộp 1$00

Thuốc hoàn tán trước kia đóng trong lon, bây giờ vào chai cả, khỏi phải sợ hư, mốc.

CÔNG KHÓ NĂM NĂM

Hiệu bào-chế Tây của người Nam ta là ông PHẠM-DOÃN-ĐIỀM ở Đà-Nẵng, năm năm nay chuyên cần nghiên cứu, chế tạo theo cách Tây các món thuốc cần thiết cho người Nam mình. Hiện đã ra được hơn mười món thuốc, món nào món nấy thí nghiệm đi lại hết sức kỹ càng và có nhiều quan đốc-tơ Tây với nhiều lương-y Việt-Nam đã nhận là có công hiệu hoàn toàn, sẽ giúp ích cho đồng-bào ta nhiều lắm.

Nay mới phát - minh 6 món :

1· — *Thuốc Hóa-đàm-chỉ-khái P. D. D.* (*thuốc hoàn trị ho*), *mỗi ve* 0$60.

2· — *Thuốc Lập-chỉ-phát-lãnh-tán P.D.D.* (*thuốc cảm*), *mỗi gói* 0.10

3. — *Thuốc Giải-huyết-độc P.D.D. vừa lọc máu vừa bổ*, *mỗi chai* 1.20

4 — *Thuốc nóng lạnh trẻ con P. D. D. . . . , mỗi gói* 0.20

5· — *Thuốc sán trẻ con P. D. D. . . . . . . , mỗi gói* 0. 20

6· — *Thuốc đau bụng trẻ con P. D. D. . . . , mỗi gói* 0.30

Mua buôn, làm đại - lý, gởi thơ cho :

M. VIỄN ĐỆ

Hiệu KHUYNH - DIỆP

HUẾ

GIÂY NÓI : 87 — GIÂY THÉP TẮT : VIENDE — Huế

https://tieulun.hopto.org

Sữa NESTLÉ hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hỏi xin không mất tiền một quyển sách dạy cách nuôi trẻ bằng tiếng quốc ngữ của Bác-sĩ Vidal soạn ở hiệu sữa NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 55 Haiphong

KHẮP CẢ ĐÔNG-PHÁP CÓ HƠN 150 NHÀ ĐẠI-LÝ BÁN

Hiệu thuốc nầu có câu chúng tôi tại Saigon, ai làm giả bắt được sẽ bị nặng tội.

Thuốc - Dản

Hiệu « CON-RẮN »

Trị các chứng bệnh ngoài da. Nhứt là mụn, trị mụn độc nhứt hay. Trị nhậm mủ rất tài, vì thuốc rút ghèn và phong độc. Trị ghẻ, tức ngực, đòn bà đau vú, lát sát lang, nhức đầu, mụn nhọt, nhức, mỏi, tim la, lột xoài, các chứng bệnh ngoài da, dùng đến thuốc nầy thì sẽ khen tặng vô cùng. Giá mỗi hộp 0$25.

Thuốc - Xổ

Hiệu « NHÀNH-MAI »

Độ nhứt hay, có tài rửa ruột, sạch cả còn trùng, sên, lãi, xổ đàm độc rất nhiều, xổ ... đổ, ít đau bụng. (Giá 0$20).

HAI MÓN THUỐC NẦY CÓ BÁN :

Ở Trung-kỳ có bán mấy chỗ kể dưới đây:

Ở Phnomenh : Đồng - xuân - Ủy Cai de la laverie S. E. E. M.

Ở Luangprabang : Dương-quang-Xuyên, commerçant.

Ở Vientiane : Bùi-văn-Nhờ commerçant.

Ở Huế có bán nơi M. Đào-duy-Anh, Quan hải, rue Gia-long.

HUẾ (Citadelle) :	Hồ-tri-Phát maison Thuận Lương
FAIFO :	Bazar Hồng-Lạc 155 Pont Japonais
TOURANE :	Nguyễn - văn - Vinh commerçant musée
PHANRANG :	Huỳnh-văn Trân rue Maréchal Joffre
QUANGNGAI :	Madame Phạm-Hòa commerçante
NHATRANG :	Nhà thuốc Mộng - Lương thơ-quán
QUANGTRI :	Châu-nguyễn-An chủ hiệu Long hiệu
PHANTHIẾT :	Lê-nam Hưng commerçant rue Gia-long
PHANTHIẾT	Bazar Minh - Nguyệt, rue Gia-long près au pont
PHANTHIẾT	Bazar Minh-Giang, 2 Rue Đồng-khánh
VINH	Vinh - hưng - Tường, 77 Sarraut
QUINHON	Phan-Đoàn - Khuyến
TAMKY	Dương-Hoàn commerçant
HATINH	Nguyễn-đức-Lý rue Tịnh Trung

Mua sĩ hay bằng 20% và phí tổn chịu, do nơi

Nguyễn văn-Phố

Boîte Postale n 63 - Saigon

(Còn cần thêm nhiều đại-lý

MẤY LỜI THÂM TẠ

余 唔 深 謝

Hằng ngày chúng tôi nhận được thư của các quí khách gửi khen thuốc VẠN BẢO hiệu Hải ngọc đường và khuyên chế cho nhiều, bán cho rộng, chúng tôi rất lấy làm cảm tạ. Xin nhắc lại: thuốc nầy chữa: 1) đau bụng; 2) đầy, tích, trướng; 3) nôn, mửa, ọe; 4) thổ và tả; 5) tả dữ quá; 6) kiết lỵ.

Hiệu nghiệm chắc nhiều ngài đã rõ. — Mỗi ve giá: 0$25.

Bán tại :

Thanh-hóa : M. Di-long, 71, Phố-lớn.

M. Chu bảo Dinh, 41 Phố ...

Hàm-rồng M. Hoàng vinh Hưng, à ...

Bò-lèn : M. Tường-Hưng, commerçant

Bái-thượng : M. Tuất, bán phở.

Vinh : M. Vĩnh hưng Tường, 77 rue Sarraut.

Huế : M. Vĩnh-Tường, 49, phố Gia-long.

Phanri : M. Nguyễn Vệ à Chợ Mới

Phanthiết: M. Minh-Giang, 2, Rue Đồng-khánh

Saigon : M. Nguyễn thị Kinh, 30, Aviateur Garros

Chợ lớn : M. Nguyễn văn Dương à Tân-lan, Cần-dược

Cà-mau : M. Nghè văn Huỳnh, maison ...

Chau-doc : M. Võ thị Sáu, commerçante à Tịnh-biên.

Thakhek (Laos) M. Trịnh duy Yên

Phnompenh (id) M. Đồng xuân Ủy, Cai de laverie S. E. E. M.

Mua buôn không phải chịu tiền cước. — 10 ve 4$80.

Nhận hàng theo cách lãnh hóa giao ngân (Contre remboursement).

Thư hoặc mandat gửi cho:

M. Nguyễn duy Cừ, Tú tài, village Hoằng-nghĩa, phủ Hoằng hóa, Thanh-hóa (Annam)

KÍNH, GIẤY CHỤP ẢNH BÊN TÂY MỚI SANG

Ký tàu tới này hiệu **HUONGKY PHOTO HANOI** *mới nhận được nhiều kính Lumière, giấy Crumière, và nhiều đồ phụ dùng về việc làm ảnh.*

Các nhà làm ảnh chuyên-nghệ nên viết thư mua ngay kẻo hết

Huongky Photo

cẩn bạch

Trang nhứt có sai

Nơi bài THUẾ BƯU CHÁNH TĂNG LÊN NỮA có sai. Tiền giấy gởi đi gọi người mình muốn nói chuyện là an giác chớ không phải an giác.

VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM-HỘI

HỘI NẶC-DANH PHÁP ĐỂ HIỆP VỐN

Tư-bổn của hội: 1.000.000 lượng và 5 000 000 quan phật-lăng (tất cả đã đóng rồi).

Quản lý cõi Đông-pháp :

26, đường Chaigneau — Saigon

Chi-ngánh tại Hanoi :

số 19, đường Borgnis Desbordes

Đại-lý ở Huế :

Hoàng-Toại, 115, đường Gia-long

Hội dưới quyền kiểm soát của Chánh-Phủ Đông-Pháp

TIỀN DỰ TRỮ CÓ ĐỂ TẠI KHO

XỔ SỐ NGÀY 28 SEPTEMBRE 1932

Cách thức số hai

Xổ lần thứ 60, Série 1343 được ra.

Trong Série nầy có 1 vé Tiết-kiệm số 4436 của ông Alexandre Cholon được hồi lại theo giá tư bổn của mình để là :

Một ngàn đồng

Cách thức số ba

Xổ lần thứ 27. Série 1679 được ra

Xổ trả tiền lời

Tiền lời kỳ nầy là $356,68 vé tiết kiệm số 1326 và 1328 được ra hưởng tiền lời. Hai vé nầy của ông Trần-văn Du và Phạm-Thiệu ở Cai-lậy (Cochinchine)

Kỳ xổ số tới đây nhằm ngày 28 Octobre 1932.

LƯU Ý: Hội cần dùng nhiều người đủ tư cách làm quản lý cho bổn hội.

AI THÍCH XEM PHONG CẢNH

Tại hiệu Ảnh **THANH - PHONG Tam-kỳ** *có bán đủ phong cảnh Dalat « cartes postales » mỗi cái 0$10 » và một tấm gồm đủ cả phong cảnh và thành phố « 6 miếng 18×24 » liền nhau giá là 3$00 cả tiền cước, ngài nào muốn mua, phải gởi tiền trước.*

Photo THANH-PHONG

Tamky

Một tin lạ trong thương giới

Đương lúc kinh tế quẩn bách, cả hoàn cầu đều chịu ảnh hưởng; đừng nói đâu xa, ở nước ta đây, biết bao nhiêu hãng lo đóng cửa, hiệu nhỏ nghỉ buôn, thế mà ở TOURANE thuộc về con đường QUẢNG-NAM, một hiệu buôn lại mới mở.

Lãnh làm Đại lý các hàng nội hóa, các báo, chí và thơ, tuồng, truyện, tiểu thuyết; ngài nào muốn cho hàng mình mau chạy và khỏi phải lo ngại, xin hãy gở bán tại bản hiệu.

Buôn gởi đi các nơi, thổ sản xứ Trung-kỳ như: Can, chè, quế, bắp, sắng, đường đậu phụng, thuốc lá, vân vân . . .

Các báo chí, tân-văn, ngài nào chưa gởi cho chúng tôi làm Đại-lý, xin hãy gởi gấp cho đặng chúng tôi sắp đặt người đi bán các nơi thôn quê.

Bazar Sainfol-Léon

Mme Chánh-Kỳ

Propriétaire

Rue Quảng-Nam

TOURANE

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

FAIFO

Sao cái lời nghị định ?

Viên Bang-tá Faifo có trác sức hiểu các lý trưởng ở thành phố rằng: năm nay có nghị định bắt thuế nhà gấp hai, còn đất ngoại dinh viên thì 10 m2 là một xu, các nhà thờ và công sở được chuẩn miễn. Song số nhà thờ nhiều quá không, theo lời nghị định trên được...... Thế là nhà thờ cũng không miễn. không rõ các nơi khác có thế không ?

Nghe rõ

QUẢNG NGÃI

Cách đó thì còn ai dám chữa thầy thuốc nữa?

Ở làng Hòa-vang tổng Thượng, huyện Nghĩa-hành cách đã 4 năm nay, bà thủ Đoàn đau, có gặp thầy thuốc là Bạch-nguyên-Đáng, người ở huyện Sơn-tịnh, mời về nhà thăm bịnh bốc thuốc. Ở đâu được mươi bửa, người trong xóm ai đau cũng tới bốc thuốc, hoặc có kẻ cũng có mời tới thăm bịnh. Trải năm sáu tháng, trong lúc thầy chủ qua lại có khi thù tạc chén rượu, tiệc trà, khi câu đối, miếng thiếp v. v. Khi đó rồi thầy bận việc nhà không vô ra đã hơn 3 năm nay. Vậy mà hôm tháng bảy nầy, thầy tổng Đoàn là Nguyễn-Liên cử đi tới từng nhà dọa nạt rằng quan phái thầy về xét ai có chữa thầy thuốc Bạch-nguyên-Đáng, thì ghi tên độ quan, vì thầy ấy có giữ bạc cứu tế... Đáng có khai.... Nghe đâu khi tháng 7 annam nầy thầy tổng đi tìm bắt ai có câu đối, miếng thiếp hoặc là toa thuốc, tự tích của Đáng thì ghi tên. Vì vậy có nhiều người sợ hãi phải lo tiền với thầy chánh đặng khỏi nạn.

Đau thì uống thuốc mời thầy, mà chuyện cách đây đã 4 năm, nay cũng bị lụy !

Ở tỉnh Quảng ngãi sao mà lắm chuyện lạ đời thế ? Chánh phủ phải để ý cho dân nhờ chớ !

Người biết chuyện

Sách tặng

Bản báo vừa nhận tặng quyển tiểu thuyết NGỰ-TRUNG-HOA, của ông Hoài-Nam dịch thuật. Nhà in Quinhon xuất bản. Sách giấy trên 230 trang, bán tại Nhà-in Quinhon (Annam). giá 0$60 — Franco 0$69 — Recommandé 0$97. Bản báo có lời cám ơn tác giả.

CHỚ NÊN NGẦN-NGẠI.

Nếu ta bị đau, không nên chỉ dùng một thứ thuốc nào nó chỉ làm cho đỡ mà thôi. Nếu uống thứ thuốc nào nó chữa khỏi hẳn cho mình. Và lại nếu ta mắc phải các bệnh mà nhiều người thường mắc như những bệnh : đau dạ-dày, nhức-đầu, đau bụng, đau nhâm nhỏi bên cạnh xương, bệnh nhọc mệt, mỏi gân, thuốc PILULES PINK có thể chữa khỏi hẳn cho ta.

Thuốc PILULES PINK chữa khỏi hẳn cho ta là vì những bệnh ấy sinh ra bởi thiếu máu và bộ thần kinh ta mỏi mệt, và, theo nhời chứng thực của mọi người đã kinh nghiệm, tại rằng thuốc ấy là một thứ thuốc bổ huyết và bổ cân não rất hay, một thứ thuốc bổ mà công-hiệu thật mạnh lắm.

Thuốc PILULES PINK là một thứ thuốc rất thần hiệu để chữa bệnh thiếu máu, phiền muộn, nhọc mệt, bệnh tơi thi lớn-sồ, bệnh trở về-già đau dạ-dày, nhức-đầu, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hãng bào chế tây.

NAM-KỲ

Hội đồng quản hạt Nam kỳ đã làm việc

Chiều 27/9/32 Hội đồng quản hạt đã nhóm lần thứ hai. Ban Trị sự có thay đổi vài việc chức : buổi họp ngày 16/9/32 ông De Tastе được giữ ghế Phó nghị trưởng, bây giờ lại nhường cho ong Labaste ; còn ghế thơ ký trước kia ông Guérini lãnh, bây giờ phải nhường cho ông Fauquenot.

Chiều 29-9-32 lại nhóm lần thứ ba. Lần nầy một nhà thực dân Pháp tên là Bailles.l kêu nài xin giảm thuế đất, lấy cớ khủng hoảng. Và Hội đồng có chuẩn y tờ phúc bẩm của ủy viên ngân sách và tạo tác về thuế đất ở làng Chí-Hòa sáp nhập vào thành phố Saigon. Kế đó, Hội đồng tranh luận về thứ thuế đàn bà con gái Á-châu (Tàu) đến trú tại Nam-kỳ. Và có tranh luận tới việc tăng tiền ăn học ở trường Cao-đẳng, trường học của con gái người Pháp ở Saigon. Việc nầy đã bỏ thăm tăng thêm.

Đến ngày 4 octobre Hội-đồng sẽ nhóm lại.

PHÒNG - TÍCH —— > Nhiều người bị mà không hiểu ?

Năm đầu

« Con chim »

1929	*bán được*	*1635*	*liều*
1930	*—*	*3675*	*»*
1931	*—*	*3547*	*»*

VU-DINH-TÂN

HAIPHONG

Đại - lý các tỉnh Trung - kỳ :

HUẾ	*Vĩnh-Tường 49, phố Gia Long.*
DALAT	*Dinh văn-Chấn Librairie.*
FAIFOO	*Hoàng đắc-Vinh 188, phố Pont Japonnais*
NHA-TRANG	*Mộng-Lương Thư-Quán*
PHAN-THIẾT	*Minh-Giang 2 rue Đồng-Khánh.*
QUẢNG-TRỊ	*Thông-hoạt Thư-Quáng phố Chợ.*
QUẢNG-BÌNH	*Vĩnh-Hưng-Tường bán thuốc bắc ở Đồng-hới.*
QUẢNG NGÃI	*Nguyễn-ngọc-Anh Commerçant, Thạch-trụ Mộ-đức và Chc-Hoàng Commerçant à Sông-vệ.*
THANH-HÓA	*Phúc Hưng-Long 17, phố Tả-biên.*
TOURANE	*Nguyễn-thị-Huệ phố Đỗ-hữu-Vị,*
VINH	*Sinh-Huy phố Gare*

CÓ BỆNH NÊN CHỮA NGAY, KẺO SINH RA KINH-NIÊN CỐ-TẬT :

Vì thời tiết khí hậu, vì ăn uống kém bổ, vì làm việc mệt nhọc, thức khuya giậy sớm... nên xanh xao ốm đau luôn... Vậy, muốn chóng khỏe mạnh béo tốt, mau tiêu tán bệnh thì các Ngài nên uống Tiên-Tửu « chế theo môn thuốc gia truyền đã 4 đời nay, rất kinh nghiệm thần diệu, lại pha với rượu nho-cất lâu năm rất quý. rất thơm ngon, uống không say, thiệt Đại-Bảo-Đường phế, thận tâm, can, tì, vị, khí huyết, gân cốt » thì chóng hồng hào béo mập, khỏe mạnh khoan khoái, ăn ăn lanh lợi, thức đêm tỉnh táo, ngon miệng, ăn khỏe, mau tiêu dồi, ngủ yên, đại tiện hoạt, tiểu tiện trong, mát. — Nếu có lao tâm, lao lực, hen, ho kinh-niên, đờm suyễn, đau tim, gan, phổi, dạ dày, ruột, đau ngực, đau bụng kinh niên, kiết, lỵ, động kinh, tê bại, đau thấp, di mộng tinh, ngủ nước, thương hàn, phù, bủng, hư thận, đau lưng, nhức gân xương, buồn mỏi tay chân, tiểu tiện vàng đục, nhiệt tao, khát nước, ung sâu, lở chốc, đau tai, đau mắt lâu năm, tràng nhạc, lậu kinh niên, nọc giang mai, đàn bà bạch đái, tích kinh, huyết hư, kinh không đều, muộn con, hậu sản « đàn bà sanh non, gày còm, ho, sốt, đầy, táo, nhức mỏi tay chân, vàng da, đau lưng, tiểu tiện vàng đục v. v, sau khi sanh đẻ », hữu sanh vô dưỡng v. v... chuyên dùng Tiên-Tửu, chóng khỏi vô cùng. Các bệnh trên nầy mà trầm trọng, lâu năm, vừa dùng Tiên-Tửu, vừa dùng các Thuốc rất kinh nghiệm của Bản-Đường thì mau khỏi lắm, cam quyết chắc chắn là không thuốc nào thần diệu kinh nghiệm bằng. Còn các bệnh phong hủi, ho lao, đau bụng kinh niên, giang mai, lậu kinh niên, di mộng tinh, tê liệt, sâu quảng, đàn bà bạch đái, v. v. duy Bản-Đường mới có thuốc chuyên trị rất thần diệu, trăm người dùng, khỏi cả trăm, xa gần đồng bào gửi thơ về khen ngợi nhiều lắm, xin trích coi 4 lá thơ sau nầy thì rõ :

1. — Thưa Ngài, Vợ tôi mắc bệnh Bạch đái và xanh ốm, tôi thì mắc chứng Khát Nước, tối nào cũng phải uống hơn hai chục bình nước chè ; đã mấy năm nay, dùng thuốc tốn rất nhiều tiền mà vô hiệu, nay mới dùng hết 6 chai Tiên-Tửu, đã thấy khỏi hết rồi mà được béo tốt lắm. Vậy Ngài lại gửi theo lối Giao ngân lãnh hóa cho tôi 6 chai Tiên-Tửu nữa ; 5 đồng 1 chai. M. Bùi-chi-Trung, commerçant à la Plantation B. D. par Postes Lộc-Ninh (Nam-kỳ). — 2. — ... Nay dùng Thuốc và Tiên-Tửu, người nhà tôi vừa khỏi bệnh Động Kinh, vừa khỏe mạnh béo tốt ; vậy Ngài lại gửi cho tôi 6 chai Tiên-Tửu nữa, (5p00 một chai) M. Nguyễn-khắc-Cung, Secrétaire Banque Indochine à Quy-nhơn. — 3. — ... Tôi mắc bệnh Ho-lao, lại thêm chứng Đau bụng kinh niên, đau ngực, đau lưng, đi tiểu vàng đục, nay dùng Tiên-Tửu và Thuốc của Ngài, các chứng đã khỏi hẳn rồi, duy buổi sớm, còn hơi ho vài tiếng thôi, và nay ăn được, ngủ được, khá lắm. Vậy Ngài gửi ngay cho tôi theo lối giao ngân lãnh hóa cũng như lần trước 4 chai Tiên-Tửu và 15 đồng bạc thuốc để mau khỏi rồi căn. M. Đặng-văn-Thu, ancien secrétaire D. P. demeurant n° 5, Troisième Quartier à Thái bình. — 4. — ... Bệnh Di mộng tinh, Đau ngực và Lậu Kinh niên của tôi, đã 6 năm nay tốn bạc trăm thuốc mà vô hiệu, nay dùng Thuốc và Tiên-Tửu, thấy mau khỏi lắm. Vậy Ngài lại cho tôi như kỳ trước 2 chai Tiên-Tửu và 12 đồng bạc Thuốc nữa. M. Trần-văn-Cả Commerçant voie n° 202 à Hanoi. — Cước phí gửi Thuốc và Tiên-Tửu, Bản-Đường chịu hết, mà lại đóng vào thùng gỗ rất cẩn thận. Vậy mong các ngài cổ-động giúp để đồng bào khi đau ốm được mau khỏi, làm ăn lanh lợi, đó mới thiệt là công đức lớn vậy.

Mấy lời chân thành cẩn cáo : ĐẠI-BẢO-ĐƯỜNG, 22 rue Médicaments à Hanoi

Đâu là CÕI PHÚC ?

TRIẾT-HỌC TIỂU-THUYẾT

Tác-giả : *C. Flammarion* — *Giang-Ha* dịch-thuật

Số 57

Không biết ông Đạt-nhi-Lan thật không hiểu câu nói của nàng Minh-tinh, hay là ông không muốn hiểu, nên ông nói :

— Đó chính là cái thời giờ thường một ngày ở trên núi Tỷ-lợi-ngưu-tư. Tiểu thơ là một cái hoa-đẹp ở Ba-lê chắc Tiểu thơ sẽ không ở đây đến một năm đâu.

Nàng trả lời một cách tự nhiên :

— Tôi sẽ ở... mãi.

Vì nghĩ khác hẳn nên ông Đạt-nhi-Lan không hiểu được cái ái tình ẩn dưới câu nói của người thiếu-nữ, mà câu nói kia là một câu nói rất ngọt ngào êm ái ông chưa từng nghe đến. Ông đứng trước mặt nàng nín thinh, cũng chẳng khác chi đã bị nàng thôi-miên vậy. Rồi ông nói :

— Tiểu thơ Minh-tinh, tiểu thơ còn là một người con nít. Tiểu thơ mà ở đây thì sẽ là cái cõi trời thiệt của tôi, cuộc say vui đời đời của tôi, cái hạnh phúc duy nhất của tôi. Nhưng đó cũng là cái họa cho tiểu thơ. Tiểu thơ đã sinh trưởng trong cõi vui sướng ở thế-gian, đáng mà ở với thế-gian. Cảnh Ba-lê cũng cần yếu cho tiểu-thơ cũng như không khí mà tiểu-thơ thở. Than ôi! Không có gì hoàn toàn trên cõi đời cả! Cái sức hấp dẫn chính là tiểu thơ, mà cõi trời cũng là tiểu-thơ! Tiểu-thơ có thể làm cho tôi quên cả thiên văn-học và các khoa học khác.

Nàng Minh-tinh nghe, vội hỏi:

— Ngài nói gì vậy? Khoa thiên văn học không phải là cái đời của ngài sao?

— Ngày nay nó không còn là cái đời của tôi nữa.

Trong lúc này bá-tước Nại-mã-chi vừa bước đến trước thư-viện.

Nàng Minh-tinh trông thấy liền kêu :

— Chú này, ông Đạt-nhi-Lan ở đây, ông đương đỏ sách cho tôi xem. Chú đừng đi đâu nữa.

Trông gò má của nàng Minh-tinh đương đỏ tía, bá-tước nói:

— Cháu nôn chạy trước làm gì mà đỏ cả mặt vậy. Cháu coi chừng không thì bị bệnh trái tim đấy.

Nàng Minh-tinh cũng đã bỏ vở một quyển sách hồi thế-kỷ 17 ở trong tủ sách, và lật ra xem. Vừa lật sách ra, tình cờ nàng ngó vào thì thấy mấy chữ «Cơn khát của ái-tình» ở trên một hình vẽ hai vị thần-tình đang cùng nhau múc nước ở một cái giếng mà uống. Nàng bèn để bụng rằng sẽ đọc quyển sách ấy, vì nàng lấy một cái bông cúc đồng cột sẵn ở lưng, mà làm dấu trong sách chỗ cái tờ tình-cờ mà lật ra đó.

XIV

Công hầu mà chi!

Trong khi ta thuật các chuyện này tại núi Tỷ-lợi-ngưu-tư thì tại Ba-lê công-tước Du-miêng đương sắp đặt trước định đến tháng chín thì cử hành lễ cưới. Ông vẫn chắc ở cái tánh nết và tước quyền cao trọng của ông và ái-tình của nàng Minh-tinh, mà tin rằng cuộc hôn nhân này sẽ được hoàn toàn mỹ-mãn. Vì ông tin chắc nên ông đã mong trước sẽ được một phần trong món của hồi môn của nàng Minh-tinh mà ông đã coi như một vị-hôn-thê rồi. Trong hạt ông có một ghế nghị viên vừa khuyết, ông liền xưng về phái dân chủ và bỏ ra độ sáu vạn quan làm tiền tuyển cử phí, và được thắng số, trúng cử. Tháng chín gần đến, thế là hy-vọng của ông cũng đến kỳ rồi. Ông không hoài nghi điều gì cả. Ông không biết rằng thường thường về chuyện ái tình, không phải người đàn ông được lựa chọn... Cái thơ đầu của ông gởi cho bá tước Nại-mã-chi hồi cuối tháng sáu, sau khi bá-tước từ giã Ba-lê, không thấy trả lời; ông tưởng đó là vì trong khi đi đường không ở chỗ nhứt định nên thơ lạc chăng. Nhưng ông viết hai bức thơ nữa, thì được hai thơ trả lời của bá-tước cũng đều chưa nhứt định về ngày cưới.

Còn nàng Minh-tinh thì mỗi khi chú thím nàng hỏi, nàng cứ nói chuyện hôn-nhân chưa gấp chi lắm, vả lại nàng cũng không thích công-tước cho lắm, nên phải để cho nàng suy nghĩ cho kỹ chớ không lẽ đối với cái hạnh phúc một đời người mà hờ hững được. Đầu tiên trong lúc mùa đông vừa qua, trong các cuộc vui, người công-tước trẻ tuổi kia, đã được mọi người đều khen ngợi, nên nàng tưởng đã thương chàng. Nghĩ đến được người ta kêu bằng «công-tước Du-miêng phu-nhân» thì nàng cũng khoái thật. Rồi nàng tưởng tượng các cuộc tiếp khách ở tại đền, cái chỗ ngồi xem hát tại trường hát, hoặc lúc đi chơi trong rừng hay nghỉ mát ngoài bờ biển... nàng tưởng đến mà trông thấy cuộc đời hồng hồng đỏ. Nhưng sau đó lần lần nàng được trông thấy cái chỗ bất tài của công tước mà cái lòng hâm mộ kia cũng lợt lần.

Các sách của ông Cư-sĩ mà nàng đã được xem, sự giao tiếp một cách không ngờ với nhà Cư-sĩ, lại thay đổi cả tư tưởng của nàng. Và bây giờ nàng yêu mến nhà Cư-sĩ mà nàng đã hâm mộ trước, và nàng nghe như cả hình lẫn xác rằng đã bị phục thuộc dưới cái ma lực huyền bí của nhà Cư-sĩ.

Ông bà bá tước chú thím nàng thì không ngờ các điều ấy, cũng như ông bà tử tước Các-tử-văn. Vì vậy nên khi tiếp được bức thư thứ tư của công-tước, cả thảy đến hỏi nàng, nàng bèn nói hẳn rằng nàng không bằng lòng, thì ai nấy cũng xửng vửng.

(Kỳ sau sẽ tiếp)

https://tieulun.hopto.org

VIỆC THẾ GIỚI

Trung-Mãn-Nhật

Quân Trung hoa tiến tới — Quân Nhật tự vệ rất khó khăn

Cáp-nhĩ-Tân, 30 Sept. (R. d.) — Quân Trung-hoa thắng luôn quân Nhật ở phía bắc Mãn-châu. Người ta nói hiện nay quân Trung hoa đã lấy lại được miền Nam Trung-đông.

Quân Trung-hoa lại đánh rất hăng ở Puhatu và Chalaintun, vây thành phố Paiyantala. Thành phố này bị đốt phá. Từ khi quân Trung hoa giữ lấy các cách thông tin, thì chả ai được tin tức gì về bên quân Nhật. Chỉ nghe nói rằng quân Trung hoa, sau một trận đánh kịch liệt với quân Mãn-châu, mới chiếm được Trường-xuân.

Quân Trung-hoa lấy được mấy nhà thương chánh, đánh đuổi quân Mãn châu.

Theo tin ở Phụng-thiên, thì bộ Tham mưu Nhật đã ra lịnh tổng công kích trên mặt trận phía bắc, và yêu cầu với Tổng-tư lịnh Xích quân ở Viễn-đông đánh quân Trung-hoa, trong khi quân này buộc phải sang trú ai địa phận Nga.

Mạc-tư-khoa, 3 Oct. (R. d.) — Theo tin báo giới ở Habarovsk, thì tình hình phía đông đường xe-lửa nghiêm-trọng thêm. Quân nghĩa-dõng Trung-hoa đương sắp sửa đánh Tề tề cáp nhĩ. Đường giao thông từ Cáp nhĩ tân đến Mãn-châu lý bị cắt đứt hết trọi.

Cáp nhĩ-tân, 3 Oct. (R. d.) — 60 viên công sứ Nhật ở Mãn-châu-lý bị quân phản chính Mãn châu giết. Lại có 3 người Nhật bị giết ở Puhatu và Hailar. Quân phản chính Mãn châu chiếm tòa lãnh sự Nhật ở Mãn châu lý. Chưa rõ viên lãnh sự Nhật chết sống thế nào.

Tờ trình Ban Điều tra Quốc-liên đã công bố

Genève, 2 Oct. (R. d.) — Hôm nay đã công bố tờ trình của ban Điều tra Lytton Có cả thảy 400 trang giấy đánh máy, chia làm 10 chương.

Tờ trình ấy nói rằng việc lôi thôi ở nội địa Trung hoa còn dắc dai, và sẽ là một sự nguy hiểm cho cuộc thế giới hòa bình, lại làm cho cuộc kinh tế khủng hoảng thêm dữ dội.

Nói chung, thì nhân dân Mãn châu phản đối chánh phủ Mãn-châu hiện thời, là một chính phủ toàn ở trong tay người Nhật.

Tờ trình ấy kết luận rằng: *làm cho trở lại như hồi trước không phải một cách giải quyết vấn đề Mãn châu, bởi vì những sự khó khăn cũng sẽ tái hiện. Mà giữ lấy và thừa nhận chế độ hiện thời cũng không được, bởi vì trái với các điều ước quốc tế.*

Tờ trình ấy lại kể ra 10 điều cần yếu trong việc giải quyết vấn đề Mãn châu: 1) trọng quyền lợi của cả hai bên Trung Nhật, 2) để ý đến quyền lợi của Nga, 3) theo các điều ước hiện hành, điều lệ của Quốc-tế Liên-minh, hiệp định Kellog và Chín nước, 4) trọng quyền lợi Nhật ở Mãn châu, 5) một điều ước Trung Nhật mới, đảm bảo quyền lợi và trách nhiệm hai bên ở Mãn châu. 6) Mãn châu tự trị. 7) trật tự ở bên trong Mãn châu; lập một sở cảnh sát, chỉ một sở cảnh sát ấy có khi giới, 8) một điều ước bất xâm phạm giữa các nước có can dự. 9) một điều ước thương mãi giữa hai nước Trung Nhật 10) Quốc tế hiệp tác đặng sửa sang lại nước Trung hoa, bởi vì cần phải có một chính phủ trung ương cho cứng cát mới giữ được những điều kể trên.

Ban điều tra tỏ ý muốn mở một cuộc hội nghị, có các đại biểu Trung hoa, Nhật bản, 2 đại biểu Mãn châu, và — nếu có thể được — các người ngoài cuộc quan sát, để xét những chi tiết của chế độ mới ở Mãn châu.

Dư luận ở Genève

Dư luận ở Genève đối với tờ trình của ban điều tra Lytton không tán thành cho lắm. Người thì công kích, cho rằng theo như những điều đề khởi của ban điều tra thì điều luật của Quốc tế Liên minh, nhứt là về khoản thứ X nhìn nhận sự bất xâm phạm lãnh thổ của các nước có chưn trong hội, không còn hiệu lực gì nữa. Những điều đề khởi ấy thế nào cũng bị các nước không có quyền lợi ở Viễn-đông bác bẻ. Người thì cho rằng Nhật bản tuy không được làm trái với điều luật của Quốc tế Liên minh như đã làm ở Mãn-châu, nhưng thế nào cũng không thừa nhận chế độ quốc tế ở Mãn châu, theo như tờ trình kia; vì nếu thừa nhận thì còn gì là chủ quyền của người Nhật ở Mãn châu. Những điều đề khởi của ban điều tra thế nào cũng gây nên sự bất hòa to giữa các cường quốc và Nhật.

Dư luận ở Nhật

Chính phủ Đông kinh rất lấy làm bất bình tờ trình của ban Điều tra kia. Dư luận báo giới Nhật công kích riết.

Về chương thứ sáu, đại biểu bộ ngoại giao cho là sai lầm từ đầu đến cuối, và phàn nàn rằng ban Điều tra chỉ ở Mãn châu có 15 ngày, không xét tình hình cho kỹ càng, mà lại nghe mù theo những tin tức sai lầm, của những người phản Nhật đưa đến. Còn hai chương sau cùng, thì đại biểu bộ ngoại giao cho là không đáng đọc trong khi Nhật đã thừa nhận Mãn

Lời cảm tạ

Tháng trước tôi mắc phải *bệnh tả*, kế tiếp một đứa cháu bị *sưởi* lạm cũng đi tả. Thầy thuốc đã nhiều mà không kiến hiệu. Nay nghe người chỉ bảo tôi mời ông Trung-hoa Y-sĩ PHÙ-NGUYÊN-KHANH ở Phố VẠN ÍCH rue Paul-Bert HUẾ. Chỉ có vài thang đơn sơ mà bệnh được giảm lần. Ơn tái tạo khó nỗi đền bù. Vậy tôi xin nêu lên trên mặt giấy trước cảm tạ ông PHÙ-NGUYÊN-KHANH sau mách bảo bà con.

Madame Nguyễn-duy-Phiên
Lễ-bộ Thượng-thơ
Citadelle-Huế

châu rồi. Ban Điều tra không có quyền về việc giải quyết vấn đề Mãn châu. Nếu Quốc tế Liên minh và Mỹ có dựa theo tờ trình Lytton mà công kích thái độ Nhật cũng thây mặc, Nhật nhứt định giải quyết vấn đề ấy theo ý mình.

Đại biểu bộ ngoại giao tuyên bố rằng Nhật không thay đổi những ý kiến đã bày tỏ trước kia, và tin rằng tương lai các nước có chân trong Quốc tế Liên minh sẽ hiểu thái độ Nhật là đúng.

Dư luận ở Trung hoa

Chính phủ Trung hoa chưa tỏ ý kiến về tờ trình ban Điều tra. Dư luận rất tiếc rằng trong tờ trình ấy không có đoạn nào chê bai chính sách xâm lược của người Nhật.

Trả lời cho một phóng viên báo Mỹ ông C C Wu, nguyên công sứ Trung-hoa ở Hoa-thịnh-đốn, nói rằng xem ai tương nói về việc tẩy chay Nhật, tại tờ Quốc-tế Liên-minh có ý không muốn làm trái ý các cường quốc đã có lần bị tẩy chay như Nhật, và ban Điều-tra cũng không khẳng khái công kích chính sách Nhật ở Mãn-châu.

Theo báo «*Central News Agency*», thì đại biểu bộ ngoại giao Trung-hoa tuyên bố rằng Trung hoa chỉ phải tự cậy nơi mình mà giải quyết lấy vấn đề Mãn-châu.

Báo «*Sin wan Pao*» công kích những điều đề khởi về việc giải quyết vấn đề Mãn châu trong tờ trình của Lytton, cho là trái với quyền lợi lãnh thổ của Trung-hoa. Về 2 khoản bảo Trung-hoa thừa nhận quyền lợi Nhật ở Mãn châu, và rút quân Trung-hoa ra ngoài đất Mãn-châu, báo ấy kịch liệt công kích. Báo ấy ngại rằng việc các nước hiệp tác mà sửa sang Trung-hoa, lại thành ra việc các nước rủ nhau mà cai trị Trung-hoa.

Dư luận ở Pháp

Báo «*Matin*» tuyên bố rằng ban điều tra nhìn nhận sự hành động của Nhật là phi-

Báo «*Petit Parisien*» viết. «Địa vị, Quốc tế Liên minh rất gay, phải chịu lấy trách nhiệm rất nặng nề.»

Báo «*Petit Journal*» sợ rằng tình hình ở viễn đông chưa yên được.

Báo «*Echo de Paris*» cho rằng tờ trình Lytton rồi cũng chỉ nằm trong lý tưởng.

Dư luận ở Anh

Dư luận ở Anh đại để như thế này: Ban Điều tra có thái độ trung lập, những điều của ban Điều tra đề khởi cũng có lý lẽ, nhưng chắc còn khó mà thỏa thuận 2 bên Trung Nhật được.

Báo «*Times*» cho rằng những điều đề khởi trong tờ trình Lytton cũng dễ nhận.

Báo «*Daily Mail*» lại cho rằng tờ trình ấy rồi ra không có kết quả gì cả.

Dư luận ở Mỹ

Theo những điện tin ở Hoa-thịnh-đốn gởi đến Bá-linh thì công chúng Mỹ rất hoan nghinh tờ trình Lytton. Nhưng về bên chính phủ, Quốc vụ khanh Stimson còn ở Philadelphie nên chưa tỏ ý kiến ra thế nào.

Nội-Mông-cổ cũng độc-lập

Mạc-tư-khoa. 30 Sept (Radio-dépêche) — Theo một cái tin của người Nga, thì hai tỉnh ở Nội-Mông-cổ: Tsahar và Sajuan cũng đã tổ chức thành nước độc lập theo kiểu Mãn châu quốc.

Báo giới Nga đăng tin ấy rồi nói qua rằng cũng là do chính sách của Nhật bản.

Tình hình Ấn độ

Ông Gandhi dọa nhịn ăn nữa

Ahmedabad, 1er Oct. — Ông Gandhi tuyên bố rằng nếu trong vòng 6 tháng tới đây mà cái danh từ «Uế đa pài» còn chưa mất nghĩa, thì ông sẽ nhịn ăn cho đến chết.

Bombay, 3 Oct. — Chính phủ cấm ông Gandhi tiếp khách một cách rất nghiêm ngặt, vì sợ phong trào hòa bình phản đối. Phong trào ấy tuần trước, nhân lễ sinh nhựt của ông, đã thấy trở lại rồi. Nhiều người biểu tình ngoài đường bị bắt.

Ở Bengale hiện nay như một chiến trường. Chính phủ đã đưa thêm binh lính đến đặng đối phó với quân cách mạng.

Một điều đề khởi

Một tờ báo Anh ở Calcutta đề khởi thì ông Gandhi đặng lợi dụng thế lực của ông mà triệt cái ảnh hưởng cách mạnh của các tay cực đoan. Theo như cách hành động của các tay cực đoan thì thế nào cũng sẽ có phong trào ám sát người Anh, bất kể đàn ông đàn bà

Các báo Ấn, chỉ trừ ra một ít tờ, còn bao nhiêu thì đối với các vụ ám sát chính trị không nói gì hết.

Viên Kinh lược ở rồn lại Poona đặng có gặp ông Gandhi.

Sở cảnh sát mới khám phá được một sở Vô tuyến điện riêng của Hội nghị quốc dân Ấn-độ. Có 4 người bị bắt về việc này.

Sách thuốc

Dịch ra quốc ngữ, trên đặt thành ca, kể ra các bệnh, dưới kê đơn thuốc, vừa chữ quốc ngữ, lại vừa chữ nho, bệnh nào thuốc ấy, thật rất tinh tường, có 372 cái đơn thuốc chén chữa đủ hết các chứng bệnh người lớn trẻ con, dùng rất công hiệu. Ai có sách này cũng như có thầy lang đại danh sư ở trong nhà vậy. Khi nào có bệnh thì tự xem sách kê đơn lấy thuốc mà dùng thật rất tiện lợi. Ai biết quốc ngữ là kê đơn được. Giá một quyển 1$00.

Nguyên sử tòa thượng hạng thông phán

TRẦN-ĐỨC-CẢNH

57 - phố Định - Tân - 57
TONKIN NAM ĐỊNH

Trong nhà trong cửa
ai ai
cũng phải có sáng
THUỐC HƯỜN
PASTILLES
VALDA
đặng Khi, có con nít đi học, Khi có ông già bà cả ra vô, Cùng số người phải đi ra, tới sở làm,
THÌ ĐEM THEO TRONG MÌNH
hoặc ngậm cho thông cổ thông hơi Khỏi bịnh,
hoặc ngậm mà trừ bịnh, như Kỉ sổ mũi, đau cổ, mệt thở, ho đàm, tức ngực, vân, vân.
MÀ NHỨT LÀ PHẢI NHỚ
dùng lấy một thứ
THUỐC HƯỜN
PASTILLES
VALDA
mà thôi
bán đựng trong hộp
coi trên nhãn phải có hiệu chữ
- VALDA -
MỚI THIỆT PHẢI

Trung-Nhật xung-đột

Nhật được Tàu thua là bởi tại sao? thưa là tại quân Tàu nhiều người nghiện thuốc phiện, trong người không được mạnh khỏe, nên không địch nổi quân Nhật. Nay chính phủ Tàu có nhờ bản hiệu chế cho một thứ thuốc cai nha-phiến thật hay để quân lính dùng cho khỏi nghiện, nên bản hiệu gia công nghiên-cứu những sách Đông Tây y học, xét bệnh lập phương chế ra một thứ thuốc cai nha-phiến, đặt tên là «VĂN-MINH GIỚI-YÊN HOÀN», uống vào rất mạnh khỏe mà không sinh bệnh, nặng độ hai tuần, nhẹ thời tuần lễ là hết bệnh nghiện, nếu không bỏ được thời trả lại tiền. Ai mua phải nói rõ ăn nhiều hay ít, có tật bệnh chi không, người khỏe hay yếu, để tôi chế thuốc cho hợp với bệnh gởi đủ bỏ xong, còn ngài nào trong người không có bệnh chi, duy có bệnh nghiện, thời mua thuốc đã chế sẵn ở bản hiệu hoặc ở các nơi đại lý của bản hiệu cũng vậy. Thuốc «VĂN-MINH GIỚI-YÊN HOÀN», hạng nhất 5$00, nhì 3$00, ba 2$00, hạng tư 1$00 một chai, ngài nào muốn cho người thêm sức khỏe trong khi bỏ hút nên dùng thêm thuốc bổ 2$00 một hộp.

Có bán thuốc tim la 1$00, thuốc lậu 1$00, chiết học 1$50, hay nhất thế-giới, và các thuốc đàn ông, đàn bà, con nít. Khi các ngài cần thuốc cứ xin gởi thơ kể bệnh cho minh bạch.

Đề bì cho chủ-nhân:

M. Trần - đắc - Sử
N. 38 rue des Pipes HANOI

NGU-TINH
Nhân - Tạo - Huyết

của lương-y YECSIOUNINE

Chuyên-trị:

TINH-THẦN LAO-TỔN
KHÍ-HUYẾT GIẢM-SUY

Có tính chất đặc biệt là sát được trùng độc ẩn núp trong máu, nhất là trùng lậu, giang mai nhập cốt. Và trẻ con sài ghẻ

Thuốc này đã được nổi tiếng là một món thuốc Bổ-Huyết Sát-Trùng rất hay. Và đã phân chất tại phòng THÍ-NGHIỆM ĐÔNG-DƯƠNG *tại HANOI ngày 15 AVRIL 1932.*

Mua thuốc xin hỏi tại TỔNG ĐẠI-THỤ của nhà thuốc NĂM-SAO:

SINH-HUY
44 — *Maréchal Foch* — 44
VINH

Là nhà bán thuốc SỐT RÉT, NGẢ NƯỚC, nhãn «NĂM SAO» rất thần hiệu. Mỗi gói 0$15

Magasin de Soieries
TÂN-LỢI
138-140, Boulevard Tổng-đốc-Phương
CHOLON

Bổn hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, như là: lãnh, xuyến, trừu, cẩm-nhung, cẩm-châu v. v... Hàng thiệt tốt, thiệt bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không hề sợ phai trổ. Bán lẻ đủ các thứ hàng Bombay, hàng Nhựt-bổn v. v... Kiểu đội đầu rất và thêm nhiều kiểu, nhiều màu thiệt đẹp.

Trừ bán sỉ và lẻ đồ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu «Teinture Idéales» danh tiếng thuở nay ở Nam kỳ.

Bánh hộp biscuits «Kim-Thới» của bổn hiệu chế tạo chẳng khác nào biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0$75 tại bổn hiệu (mua sỉ có huê hồng).

Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng-vạn-Thành Nội-hóa N° 120 Bonnal Haiphong, giá mỗi hộp là 0$80.

Bổn hiệu buôn bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung-kỳ và Bắc-kỳ, Ở xa xin viết thơ về thương nghị.

TÂN-LỢI
138-140, Bd Tổng đốc-Phương — CHOLON

BAC-NINH
Bệnh quỷ đã có thuốc tiên!!

Nếu ai mắc LẬU, hay TIM-LA, ... LẬU nhập CỐT [illegible] ... vi-trùng GONOCOQUE nó ăn vào trong xương, trong máu, ... bệnh đàn bà GIA-CON ... TIM-LA nhập CỐT, ... vi-trùng SPIROCHETE DE SCHANDINN ... bệnh NƠ LUỘN (Chancre-mou), bệnh này nó cũng có vi trùng BACILLE DE DUCREY, ... thuốc MIỆU HOÀNG-VĂN-ẤP, ... Bac-ninh (Tonkin) ... thuốc CHANCRE-MOU ... ĐẠI-LÝ LÊ-NAM-HƯNG Commerçant Rue ... PHAN-THIẾT, PHUNA 27 Rue des Médicaments (Phố Hàng-Bồ) à HANOI HỒ-VĂN-CHIỂU ... QUẢNG-NGÃI, ... Longxuyên, Annam dược-phòng, chủ-nhân Lê-ngọc-Thành, route ... Cochinchine [illegible] ... xin viết thơ về bản-hiệu

DẦU NỘI HÓA

Dầu là vật cần dùng hằng ngày cho quốc dân ta, từ xưa đến nay ta chỉ dùng dầu của người ngoại quốc, hằng năm cái phí về món dầu kể có mấy triệu bạc, thực khá tiếc thay! Ấy vì sự tiếc ấy, mà chúng tôi phải dạ công khảo cứu dùng toàn vị thuốc nam mà chế tạo ra một thứ dầu gọi là «Nam-thiên-quất-thần» rất thơm, rất mạnh, công hiệu vô cùng, kiêm trị ba chứng ba bệnh, rất là linh nghiệm, đã được Hội-đồng-khoa-học xét nghiệm cấp cho văn bằng danh-dự sang chế để giữ độc quyền thực là thứ dầu rất tốt, xưa nay chưa có thứ dầu nào sánh kịp không những chữa được hết các bệnh nguy hiểm cấp cứu, nó lại còn có cái đặc tính giải độc, tẩy uế và dùng được nhiều việc nữa, đã nói rõ trong toa, bản đường hết sức nghiên cứu chế luyện để cống hiến cho đồng bang một thứ dầu Nội-Hóa rất hay rất quí, muốn cho lưu thông phổ cập cho hết thảy cả quốc dân trong ba kỳ đều biết đến thứ dầu này, cho nên dầu đã tốt lại đóng vào ve to, có hộp, có nhãn rất đẹp, mà giá bán rất rẻ, mỗi ve có 0$20. Cần dùng nhiều người làm đại lý để bán thứ dầu này ở khắp các tỉnh trong xứ Đông-Dương. Kính xin đồng bang sẵn lòng chiếu cố đến dầu Nội-Hóa, trước là giúp ích cho bản đường, và chấn hưng cho thực nghiệp nước nhà, sau là giữ lấy môi lợi chung cho xã hội, khỏi mang tiếng gián vàng đi đổ sông ngô. Ngài nào sẵn lòng mua dùng hay làm đại lý xin cứ gởi thơ cho bản đường thì bản đường sẽ gởi tặng mẫu dầu (échantillon) và chỉ rõ chương trình, thể lệ, đa tạ.

NAM - THIÊN - ĐƯỜNG DƯỢC - PHÒNG
46, rue Bacninh à Nam-Dinh (Tonkin)

NHÀ MÁY DỆT AN-THÀNH

Nhà máy dệt áo Pull-Over AN-THÀNH năm nay mới chế ra các kiểu Hoa (Bông) rất khéo.

Giám mong Đồng-bào sẽ vì cùng [illegible] thời bản hiệu rất lấy làm cám ơn vô cùng. An-Thành

COULEURS:
Tùy ý các ngài lựa chọn Couleurs: Roge, Beige, Grise, Marron, Chocolat, Grise Claire, Người nhớn và con nít cũng cùng một couleur ấy cả.

Cả áo và quần cho con nít				
4	tuổi	2p.00	1	bộ
6	—	2.20	1	bộ
8	—	2.50	1	bộ

Kiểu áo này	
Không có hoa	2.p00
Có hoa	2.20
Có hoa to	2.50

Các ngài mua buôn sỉ có giá riêng rất hạ

Ý riêng bản hiệu thì đẹp nhất là màu Grise và Beige

An-Thành 87 phố hàng Đào Hanoi

Có CATALOGUE biếu các ngài ở xa

Phương thuốc QUÝ NHẤT TRÊN ĐỜI!
GIÚP BẠN THANH-NIÊN!
về chứng
Di-tinh — Mộng-tinh — Hoạt-tinh!
Bại-thận! Đau lưng! Mỏi vai!
Hỏi cho được:
CỐ-TINH-BỔ-THẬN
Tại hiệu SINH-HUY *44 Ml Foch Vinh*

Tám hội thể-dục ở Vinh!
Toàn dùng **BALLON** *règlementaire*
có dấu hiệu SINH-HUY — VINH là vì: chắc chắn! da tốt! khâu kỹ! tròn! không nặng quá! không nhẹ quá! giá rẻ: 6$80 cả Vessie!
Hội nào muốn đặt Maillot???

MÓN THUỐC THẦN-TIÊN
Bài-trừ chứng bệnh nguy-hiểm hiện-tại
THUỐC TRỊ SƯNG-THŨNG
(mỗi tá 1$00)

Bệnh sưng-thũng thường hay phát tự hai chân, hai tay, rồi đến mặt, sau khắp cả mình đều sưng to lên cả, mọng mọng như có nước trong thịt, lấy tay ấn vào chỗ sưng-thũng ấy thường thấy lõm xuống; có khi bại cả chân tay, đau các bắp thịt, rức các xương gân.

Bệnh này là một chứng rất nguy hiểm. Bản đường chế ra thứ thuốc chữa khỏi cả các chứng kể như trên, rất là thần hiệu. Ai uống cũng khỏi.

Thơ và mandat gởi cho

M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG, hiệu DƯƠNG-NGUYÊN
123, Phố-Khách, Nam-định (Tonkin)

Imprimerie TIẾNG - DÂN — HUẾ

Directeur Gérant: HUỲNH-THÚC-KHÁNG